Пролетары ўсіх краін, яднайцеся!
Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 38 (7599) | Серада, 8 сакавіка 1944 г. | Цана 20 к.

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) вітае... ўсіх працоўных жанчын Совецкага Саюза ў Міжнародны Жаночы Дзень— 8 сакавіка і выказвае цвёрдую ўпэўненасць у тым, што совецкія жанчыны аддадуць свае сілы і веды на справу поўнага вызвалення нашай Радзімы ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і канчатковага разгрому ворага.

(З пастановы ЦК ВКП(б).

Свяшчэнны абавязак совецкай жанчыны

Сёння Міжнародны Жаночы Дзень. У гэтым годзе совецкія жанчыны адзначаюць свята ў абстаноўцы гістарычных перамог Чырвонай Арміі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Сёння совецкі народ з гордасцю можа заявіць: ніколі яшчэ ва ўсёй сусветнай гісторыі жанчына не ўдзельнічала так самаадданна ў абароне сваёй бацькаўшчыны, як у гэту Айчынную вайну супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

З першых дзён Айчыннай вайны совецкія жанчыны пляча ў пляча са сваімі мужамі, сынамі, братамі самаадданна змагаюцца за соцыялістычную Радзіму.

На працягу ўсёй вайны жанчыны — работніцы нашай прамысловасці, паспяхова авалодваючы новымі вытворчымі спецыяльнасцямі, працуюць на падтрымку фронта, даюць Чырвонай Арміі ўсё больш узбраення і абмундзіравання.

Жанчыны ў калгасах сталі асноўнай, рашаючай сілай калгаснай вытворчасці. Яны самаадданна працуюць на калгасных палях, на фермах, яны змагаюцца за тое, каб у поўным дастатку забяспечыць сваю дзяржаву, сваю родную Чырвоную Армію ўсімі відамі прадуктаў, а прамысловасць—сыравінай.

На перадавой лініі фронта, у партызанскіх атрадах, у шпіталях, на фабрыках і заводах, у калгасах і соўгасах, у навучальных установах—усюды совецкія жанчыны змагаюцца за самую святую і пачэсную задачу—хутчэй разграміць, выгнаць нямецка-фашысцкіх захопнікаў з нашай роднай зямлі, выратаваць совецкіх людзей ад страшэнных здзекаў і смерці.

Геройскіх подвігаў беларускіх жанчын і дзяўчат на фронце і ў партызанскіх атрадах мноства. І гэтыя подвігі, зробленыя ў імя Радзімы, не памруць ніколі. Маладая дзяўчына-партызанка Рыма Шаршнёва паклялася бязлітасна помсціць нямецкім захопнікам за зруйнаваную родную Беларусь. І яна храбра білася. Гэта дзяўчына аддала маладое жыццё за вызваленне сваёй зямлі ад гнёту нямецкіх захопнікаў. Партызаны атакавалі нямецкі гарнізон. Шлях ім перагарадзіў свінцовы лівень з варожага дзота. Трэба спыніць агонь, заткнуць горла варожаму кулямёту, інакш загінуць таварышы, сарвецца аперацыя. У гэтую хвіліну ўзнімаецца Рыма Шаршнёва і целам сваім закрывае амбразуру варожага дзота. Рыма загінула, але сваім геройствам дапамагла завяршыць аперацыю, разграміць нямецкі гарнізон.

Вера Вырвіч. Гэта маладая дзяўчына. Яна ўзначальвала дыверсійную групу ў тыле ворага. Помста, няўмольная нянавісць да нямецка - фашысцкіх захопнікаў клікала яе на барацьбу. Група, якой кіравала Вера Вырвіч, пускала пад адкос варожыя паязды, ратавала совецкіх людзей ад угону ў фашысцкую Германію.

Вера Стругавец — лётчык. На баявой машыне, якую даручыла ёй Радзіма, граміць нямецкіх захопнікаў з паветра.

Гераічная Чырвоная Армія гоніць паганую немчуру на захад, вызваляе нашу родную зямлю ад нямецкіх захопнікаў.

Вызваляецца беларуская зямля, яе гарады і вёскі. І жанчыны вызваленых раёнаў самаадданна працуюць над аднаўленнем гарадоў і вёсак, гаспадаркі і культурных устаноў, разбураных акупантамі.

У Гомелі і Рэчыцы, у Мозыры і Крычаве—ва ўсіх вызваленых гарадах і вёсках Беларусі совецкія жанчыны, не пакладаючы рук, працуюць па адраджэнню фабрык і заводаў, калгасаў і соўгасаў.

Паліна Серпікава, токар аднаго з гомельскіх заводаў, працуе, не пакладаючы рук, каб хутчэй аднавіць сваё любімае прадпрыемства. Жанчыны калгаса імені Варашылава, Церахоўскага раёна, актыўна рыхтуюцца да веснавой сяўбы. Звеннявая першай брыгады Агаф'я Сцяцова заявіла: «Мы зараз з жанчынамі толькі і робім, каб лепш падрыхтавацца да сяўбы, каб вырасціць добры ўраджай і зноў праславіць наш калгас».

Нямецка-фашысцкія захопнікі нанеслі нашай гаспадарцы велізарныя разбурэнні. ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове аб Міжнародным Жаночым Дні — 8 сакавіка заклікае:

«Жанчыны совецкіх раёнаў, вызваленых ад нямецкіх захопнікаў! Хутчэй адраджайце гарады і вёскі, аднаўляйце прамысловасць, транспарт, сельскую гаспадарку, культурныя і бытавыя ўстановы, разбураныя гітлераўскімі разбойнікамі. Рамантуйце дарогі! Усямерна дапамагайце наступаючай Чырвонай Арміі!».

Жанчыны-партызанкі павінны яшчэ больш узмацніць сваю дапамогу Чырвонай Арміі: зрываць намеры гітлераўцаў, граміць іх камунікацыі, не даваць ім падвозіць войскі і боепрыпасы.

Совецкія жанчыны прыкладуць усе сілы, дапамогуць Чырвонай Арміі канчаткова разграміць, выгнаць нямецка-фашысцкіх захопнікаў з нашай совецкай зямлі.

Чэсць і слава совецкім жанчынам—актыўным барацьбітам супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў!

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 7 САКАВІКА

На працягу 7 сакавіка войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта, працягваючы развіваць наступленне, авалодалі раённым цэнтрам Тарнопальскай вобласці горадам і буйной чыгуначнай станцыяй ПАДВАЛОЧЫСК, раённым цэнтрам Камянец-Падольскай вобласці СТАРАЯ СІНЯВА, а таксама з баямі занялі больш 200 другіх населеных пунктаў, у тым ліку РЫДОМЛЬ, СВІНЮХІ, СТАРЫ ОЛЕКСІНЕЦ, ДАБРАВОДЫ, ІГРАВІЦА, КЛЯБАНАЎКА, КАРШЫЛАЎКА, ВЕРБАЎЦЫ, БАЛЬШЫЯ ПУЗЫРКІ, ДРАЧЫ, ЗЯЛЕНЦЫ, ЖАБЧЭ, САМЧЫКІ, СВІННАЯ, ЛАДЫГІ, ЛАЖАВА, ДЗЕСЕРАЎКА, ПАСЕЧНА, ІУКІ, ЦЯРЭШПАЛЬ, КАЧАНАЎКА, СКАРЖЫНЦЫ, БЯСПЕЧНА і чыгуначныя станцыі ЧАТЫРБОКІ, БАЛЬШЫЯ ПУЗЫРКІ, ЛАЖАВА. Праціўнік на радзе ўчасткаў нашага наступлення пераходзіў у контратакі вялікімі сіламі пяхоты і танкаў, але быў адбіты і панёс пры гэтым вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На другіх участках фронта—разведка і ў радзе пунктаў баі мясцовага значэння.

На працягу 6 сакавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 78 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіт 71 самалёт праціўніка.

У фонд абароны краіны

Горача падтрымліваюць працоўныя Рэчыцкага раёна пачын украінскіх патрыётаў. З кожным днём паступаюць сродкі ад калгаснікаў і калгасніц, рабочых і служачых раёна на пабудову танкавай калоны. Яны ад шчырага сэрца аддаюць свае асабістыя зберажэнні Радзіме, павялічваюць фонд абароны краіны, каб дапамагчы Чырвонай Арміі разграміць фашысцкіх захопнікаў.

Калгаснік сельгасарцелі «Ленінскі шлях», Бязуеўскага сельсовета, Ціхан Давыдавіч Касценка даў у фонд абароны краіны 5.000 рублёў. Марыя Мітрафанаўна Кулік, член гэтай-жа арцелі, маці двух франтавікоў, унесла 4.000 рублёў. Усяго па Бязуеўскаму сельсовету сабрана 300.000 рублёў.

Вялікай падзякай да Чырвонай Арміі былі прасякнуты словы калгасніцы калгаса «Перамога», Холмскага сельсовета, Марыі Арцёмаўны Саранчук:

— Я на сабе паспытала нямецкую катаргу. Толькі з прыходам Чырвонай Арміі мы ўздыхнулі свабодна. Дзякую нашай вызваліцельніцы. Для разгрому нямецкіх ізвергаў мне нічога не шкада. Жадаю дапамагчы нашай арміі хутчэй вызваліць родную беларускую зямлю і ўнашу ў фонд абароны краіны 3.000 рублёў.

Усяго па Рэчыцкаму раёну паступіла на пабудову танкаў 2 мільёны 350 тысяч рублёў. З іх унесена калгаснікамі 1 мільён 549 тысяч рублёў.

Будзе час, калі выедзе ў бой танкавая калона «Адказ Рэчыцы», пабудаваная на асабістыя сродкі працоўных Рэчыцкага раёна. Танкісты адпомсцяць нямецкім варварам за злачынствы, учыненыя імі ў Рэчыцкім раёне.

Узбекскі металургічны завод уступіў у строй

Працоўныя Узбекістана атрымалі бліскучую перамогу: пушчана першая мартэнаўская печ Узбекскага металургічнага завода.

Будаўніцтва завода, пачатае год таму назад, вялося метадамі народных будоўляў. Поспех скараснога будаўніцтва рашылі смелая тэхнічная думка, шырокае выкарыстанне мясцовых будаўнічых матэрыялаў і самаадданая праца будаўнікоў.

Адначасова з ростам заводскіх карпусоў вялася падрыхтоўка нацыянальных кадраў па металургіі. Вялікую дапамогу ў асваенні агрэгатаў і пуску завода аказваюць металургі Данбаса і Урала.

Першынец узбекскай металургіі—Узбекскі металургічны завод задаволіць патрэбы сваёй рэспублікі ў метале.

НА ПАБУДОВУ ТАНКАВАЙ КАЛОНЫ

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Ад нашага спец. кар.). З вялікім поспехам працоўныя Касцюковіцкага раёна праводзяць збор сродак на пабудову танкавай калоны «Калгаснік Магілёўшчыны» і авіяэскадрыллі. Толькі за адзін дзень было ўнесена 293.113 рублёў. Юныя патрыёты Касцюковіцкай сярэдняй школы сабралі 12.010 рублёў.

Совецкія людзі ўносяць на пабудову танкавай калоны не толькі грошы. Так, настаўніца Самацевіцкай школы Смілоўская Соф'я Трафімаўна ўнесла грашыма 5.000 рублёў, а таксама залаты ланцужок. Фельчар А. З. Каласоўская, апрача грошай, таксама ўнесла ў фонд абароны залатую рэч.

Жонкі афіцэраў Е. М. Грышчанка і Ф. Н. Жураўлёва ўнеслі разам 8 тысяч рублёў. Паступленне сродак працягваецца.

Гэтыя добраахвотныя ўзносы совецкіх людзей сведчаць аб вялікай любві да сваёй Радзімы, да сваёй Чырвонай Арміі.

Пытанні прамысловасці—у цэнтр увагі комсамольскіх арганізацый

5 сакавіка адбылася нарада сакратароў комсамольскіх арганізацый прамысловых прадпрыемстваў, брыгадзіраў комсамольска-маладзёжных і франтавых брыгад разам з начальнікамі і дырэктарамі фабрык і заводаў горада Гомеля.

Сакратар ГК ЛКСМБ тав. Новікава паведаміла аб тым, што ў горадзе створана і працуюць 40 комсамольска - маладзёжных брыгад, расказала пра вынікі іх працы.

На нарадзе былі ўзняты пытанні работы комсамольцаў і моладзі ў аднаўленні прамысловых прадпрыемстваў, транспарту, сувязі, прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці. Удзельнікі нарады па-дзелавому, крытычна абмеркавалі ўсе гэтыя пытанні.

Брыгадзір франтавой брыгады Таццяна Фядорына падзялілася вопытам работы, расказала аб тым, што члены яе брыгады рашылі сваімі сіламі, у нерабочы час пабудаваць дом.

Комсорг ЦК ЛКСМБ на заводзе, дзе дырэктарам тав. Калешка, тав. Хацкевіч сказаў:

— У нас створаны тры комсамольска-маладзёжныя брыгады. Жаночая брыгада тав. Волкавай выконвае нормы на 200—300 процантаў. Маладыя рабочыя і работніцы нашага завода з вялікім энтузіязмам працуюць на аднаўленні свайго прадпрыемства.

У спрэчках выступілі таксама дырэктар завода тав. Серыкаў, старшы машыніст Аляксандр Брыкс, брыгадзіры Ісакава, Драбышэўскі і другія.

Удзельнікі нарады ўхвалілі ініцыятыву перадавых брыгад аб аднаўленні сваімі сіламі разбураных будынкаў для інтэрнатаў і кватэр, прынялі рашэнне аб разгортванні перадмайскага соцыялістычнага спаборніцтва, аб палепшанні ўсёй работы комсамольскіх арганізацый у аднаўленні разбуранай гаспадаркі.

Працоўны дзень брыгады

З комінаў хат віўся дым. Яшчэ добра не развіднела, але на калгасным двары ўжо распачалася работа.

Да пачатку сяўбы засталіся лічаныя дні. Усё трэба падрыхтаваць, за ўсім дагледзець. Вось і сёння брыгадзір калгаса «Звязда» Кандрат Мітрафанавіч Лішоў яшчэ зранку абыходзіць двары, рыхтуе брыгаду да працы. Руплівы брыгадзір хоча сам пабываць усюды.

Сёння ў брыгадзе Лішова рознастайныя работы: заканчваецца засыпка насенных фондаў, поўным ходам ідзе ачыстка зерневых культур, рамантуецца інвентар, збруя. Частка калгаснікаў едзе вазіць бярвенне на пабудову маста. Жанчыны ідуць расчышчаць франтавую дарогу.

Калгаснікі Кірыла Казлоў і Павел Емельяненка павезлі ў сельпо прадаваць лішкі хлеба. Удвух яны прадалі дзяржаве 450 кілаграмаў зярна.

Калгаснікі любяць сваю вызваліцельніцу Чырвоную Армію. Толькі з прыходам савецкіх воінаў-вызваліцеляў яны зноў уздыхнулі поўнымі грудзьмі, зноў зажылі свабодным жыццём. Таму і дапамагаюць ёй усім, чым могуць. Увесь час тут паступаюць прадукты ў фонд Чырвонай Арміі. Нядаўна калгаснікі брыгады Лішова ўнеслі ў фонд Чырвонай Арміі 5 цэнтнераў хлеба і 20 цэнтнераў бульбы.

У гэты дзень 10 жанчын брыгады працавалі на расчыстцы дарогі. Калі было расчышчана каля 2 кіламетраў, па дарозе да фронта зноў зафыркалі грузавікі. Стоячы на абочыне дарогі, жанчыны віталі тых, хто іх вызваліў з няволі, хто ідзе вызваляць іх братоў і сёстраў.

— Спяшайцеся на захад, родныя сыночкі! Вас чакаюць там, такія-ж сялянкі, як і мы.

Калгаснікі брыгады Лішова разумеюць, што нястомная праца па аднаўленню калгаснай вытворчасці — гэта лепшая дапамога фронту. Праца ідзе дружна і арганізавана. Жонка франтавіка Хрысціна Емельяненка здала для калгаса насення значна больш, чым ёй было вызначана. Яна адна з лепшых, старанных калгасніц. Усе калгасныя коні ў добрым стане. Конь, якога даглядае Хрысціна, вышэй сярэдняй укормленасці. Яна першая ў брыгадзе звіла гужы, аброць, лейцы, адрамантавала хамут і сядзёлку. Яе прыклад пераймялі іншыя калгаснікі. Цяпер у брыгадзе поўнасцю падрыхтавана збруя.

У гэты-ж дзень быў закончаны рамонт інвентара. Каваль Піліп Філімонаў адрамантаваў для брыгады 21 плуг і 23 бараны.

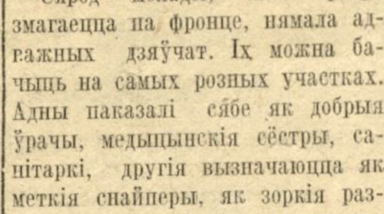
— Жалеза ў нас дастаткова,— гаворыць тав. Філімонаў:—Чырвоная Армія многа набіла тут нямецкай тэхнікі. Пагдядзіце, колькі на нашым полі валяецца розных нямецкіх жалязяк, а з іх плугі атрымліваюцца няблэнныя.

Рабочы дзень у брыгадзе Лішова прайшоў плённа і арганізавана.

М. ТКАЧОЎ,
В. ЧУМАКОЎ.

Краснапольскі раён.

Дзяўчаты на фронце

Сярод моладзі, якая храбра змагаецца на фронце, нямала адважных дзяўчат. Іх можна бачыць на самых розных участках. Адны паказалі сябе як добрыя ўрачы, медыцынскія сёстры, санітаркі, другія вызначаюцца як меткія снайперы, як зоркія разведчыкі, многа ёсць вопытных тэлефаністаў, радыстаў, мінамётчыкаў, кулямётчыкаў, добрых повароў.

Савецкія юнакі і дзяўчаты свята шануюць памяць сваіх аднагодак—Герояў Савецкага Саюза: Зоі Космадзем'янскай, Лізы Чайкінай, герaічных камсамольцаў Краснадона, іх светлыя, незабыўныя вобразы натхняюць моладзь на самыя смелыя подзвігі.

Санінструктар камсамолка Марыя Няўгасімава пры фарсіраванні ракі Днепр разам з байцамі-аўтаматчыкамі адна з першых высадзілася на востраў Хорціца. Немцы рашылі акружыць наш дэсант. Завязаўся жорсткі рукапашны бой. Маруся знаходзілася ў самай гушчыні бою. Яна аказала дапамогу 50 параненым. Фашысцкай куляй дзяўчына была паранена ў нагу, але, не пакідаючы поля бою, працягвала працаваць.

За мужнасць і самаадданасць, праяўленыя ў неаднаразовых баях, камсамолка Няўгасімава ўзнагароджана ордэнамі Чырвонага Сцягу, Чырвонай Зоркі, медалём «За адвагу» і медалём «За абарону Сталінграда».

Шырока вядомы баявыя справы камсамолкі Баданы Булькінай. Яна вынесла з поля бою многа параненых са зброяй. Вялікую знаходлівасць праявіла Бадана ў адным баю. Артылерыйская батарэя, у якой знаходзілася дзяўчына, займала новы рубеж, які моцна абстрэльвалі немцы. Разлік адной з гармат вораг вывеў са строю. Былі забіты два коні. Храбрая камсамолка не разгубілася, перапрагла коней, уклала на лафет і перадок гарматы параненых і выехала з-пад абстрэлу. Подзвіг яе дастойна ацэнены ўрадам, яна ўзнагароджана ордэнам Леніна.

Камсамолка Зоя Клюкава — смелы і знаходлівы снайпер. Палюючы на немцаў, яна па сутках не ўходзіла з агнявой пазіцыі, цярпліва высочвала ворага. Ёю знішчаны 42 фрыцы.

Сярод нашых бясстрашных сокалаў - лётчыкаў добра вядомы імёны двух сябровак, слаўных дзяўчат-пілотаў Лілі Літвяк і Каці Буданавай. Абедзве яны — гвардыі лейтэнанты, у адзіночных і групавых баях збілі 20 нямецкіх самалётаў.

Ліля Літвяк прайшла выдатны баявы шлях лётчыка-знішчальніка. Яна змагалася ў Сталінградзе, была ўдзельніцай бяспрыкладнага бою храбрай чацвёркі нашых лётчыкаў з 29 фашысцкімі самалётамі. Без страт вярнуліся нашы лётчыкі, збіўшы чатыры варожыя машыны, адну з іх Ліля знішчыла самастойна, а другую дапамагла збіць камандзіру. Ліля загінула ў другім няроўным баю, яна аддала сваё маладое жыццё ў барацьбе за вялікую, справядлівую справу. У Сталінградскай гвардзейскай часці Літвяк навечна залічана ў спісы герояў. Кожны дзень на вячэрняй праверцы выклікаюць яе, як жывую, і правафлангавы адказвае: «Загінула смерцю храбрых за Савецкую Радзіму».

У час аднаго з масіраваных налётаў нямецкай авіяцыі на горад Курск, камсамолка Надзежда Пераверзева дзяжурыла ля тэлефона. Выбухам варожай бомбы быў забіты камандзір гарматы. Агонь на імгненне спыніўся. Пераверзева хутка перадала свой пост сяброўцы і прыняла на сябе камандаванне гарматным разлікам. Адважная камсамолка ў адзінаборстве з паветраным піратам атрымала бліскучую перамогу: фашысцкі самалёт, збіты меткім снарадам, каменем зваліўся на зямлю. Дзяўчына атрымала раненне, але не пакінула свайго паста. Зараз яна — намеснік камандзіра гарматы, яе грудзі ўпрыгожвае ордэн Чырвонай Зоркі.

Паштальён Вагіна Агнія заўсёды, нават пад моцным артылерыйскім і мінамётным агнём праціўніка, дастаўляе карэспандэнцыю не толькі ў раён агнявых пазіцый дывізіёна, але і на перадавыя назіральныя пункты.

У барацьбе з заклятым ворагам савецкія дзяўчаты не шкадуюць сваіх сіл і жыцця. На ўсю краіну грыміць слава аб юных партызанках, якія герaічна змагаюцца за Радзіму ў глыбокім тыле ворага.

Яны смела, без страху ідуць у бой супроць ненавісных праклятых нямецкіх душагубаў, бязлітасна помсцяць ім за ўсе іх злачынствы.

Бязмежна адданыя Радзіме, любімаму настаўніку і правадыру таварышу Сталіну, савецкія патрыёткі разам з усім народам прыкладуць усе сілы для хутчэйшага разгрому нямецкіх захопнікаў.

К. КНЯЗЕВА,
старшы інструктар камсамольскага аддзела Галоўпурсча.

У вызваленым ад нямецкіх акупантаў Гомелі. Адкрыліся яслі для дзяцей чыгуначнікаў. НА ЗДЫМКУ: Дзеці абедаюць.

Фото **Л. Папковіча.**

Таня Абатурава

Надвор'е стаяла шэрае, восеньскае. Ночы былі доўгія, трывожныя і цёмныя, як само жыццё паднявольнага чалавека. Калі пачынала вечарэць, людзі не палілі агню, яны забіваліся ў свае куткі і чакалі прыходу дня. Страшэнная здань смерці хадзіла па зямлі, стукала ў шыбы вокнаў, урывалася ў хату.

Прайшлі месяцы з дня першага знаёмства Тані з партызанамі. На яе кватэру часта прыходзілі ясныя госці, давалі ёй заданні і зноў знікалі. Маладая рухавая дзяўчына толькі цяпер неяк адразу ўсёй істотай адчула, што да яе прыйшла сталасць, назаўсёды адмежаваўшы яе ад юнацтва.

Халодным студзеньскім вечарам Таня прыйшла дамоў. Яна перадавала партызанскаму камандзіру, сябру свайго юнацтва, Міхасю важныя весткі аб праціўніку і пазнала ад яго цікавую навіну. Дзяўчына не ішла, а ляцела на крыллях радасці. Яна спынялася ў вёсках, заходзіла ў хаты і бачыла, як ад яе слоў загараліся ў вачах людзей агеньчыкі надзеі. Яшчэ і зараз гучэлі ў вушах словы старога дзеда Мікіты.

— Значыцца, пад Масквой перакулілі ідала паганага,—сказаў дзед Мікіта, выслухаўшы Таню. Ён устаў з услона памаладзецку, быццам спрабуючы скінуць з плеч цяжар сваіх 80 год.

Прышоўшы дамоў, Таня заўважыла ўзрушанасць маці.

— Я была ў горадзе,—пачала маці, — там няма больш нашага бацькі. Помніка няма, вуліцы няма. Нават мёртвым не даюць пакою, паганыя ірады.

Сказаўшы гэтак, маці апусцілася на ложак і ледзь чутна ўсхліпнула.

Таня суцяшала маці, але ёй самой было крыўдна і балюча. У думках дзяўчыны праплылі малюнкі нядаўняга мінулага. Калі яна вучылася ў дзесяцігодцы, настаўнік па гісторыі аднойчы гаварыў:

— У цэнтры нашага горада Кармы стаіць помнік Абатураву і яго баявым сябрам. Бацька нашай вучаніцы Тані ў дні ўстанаўлення савецкай улады быў членам Рэўкома і аддаў сваё светлае жыццё за нашу свабоду.

Таня ганарылася сваім бацькам. Са сваімі сяброўкамі яна часта хадзіла да помніка, ускладаючы на пастамент жывыя кветкі. Ёй было прыемна прачытаць на кожным доміку галоўнай вуліцы імя Абатурава — успамін аб сваім бацьку.

— Не плакаць трэба, а помсціць. — суцяшала Таня сваю маці.

Таню арыштавалі. Прывялі на дзесяты допыт. З правага боку стала, засланага зялёным абрусам, на мяккім крэсле сядзеў нямецкі камендант горада. Таня толькі і бачыла, як на тоўстай шыі каменданта сабраліся складкі, калі ён павярнуўся да яе. На тлустаму, адкормленаму твару афіцэра праплыла агідная ухмылка.

Таня ледзь трымалася на нагах. Выпадкова дзяўчына кінула позірк на люстра і не пазнала сябе. Сукенка шматкамі спаўзала з тонкіх дзявочых плеч, адкрываючы сіняе цела. На правай шчацэ ярка выступалі крываподцёкі. Доўгія косы—узлахмачаны.

Афіцэр гаварыў на рускай мове:

— Ну, дык вось што, партызанка. Сёння пагаворым апошні раз. Мы табе даруем жыццё, раскажы, дзе хаваюцца партызаны.

Таня маўчала.

Афіцэр нервова прайшоўся па пакою, падышоў да люстры, таропка прыгладзіў рэдкія валасы.

— А гэтага чалавека ты не ведаеш? Афіцэр працягнуў Тані фотаздымак і трымаў перад яе вачыма.—Гавары, гавары, бальшэвічка!

Голас каменданта стаў крыклівы, няроўны.

Таня пазнала Міхася. Ад хвалявання часцей застукала сэрца і чырванню наліўся твар. «Якая я шчаслівая,—падумала Таня.— Перад смерцю ўбачыла самага блізкага чалавека».

Таня маўчала.

Як звар'яцелы, падбег афіцэр і ўдарыў Таню рукаяткай пісталета па сківаццы. Яна звалілася на падлогу, як скошаная травінка, сплюнула разам з крывёю тры зубы.

— Будзеш гаварыць?—крычаў камендант, размахваючы ў паветры пісталетам і тыкаючы ботам у Таню.

Але яна маўчала.

Адчыніліся дзверы і ў хату ўвялі жанчыну. Некалькі хвілін рознакаляровыя кругі плавалі перад вачыма Тані і яна нічога не бачыла. І толькі калі да яе з крыкам кінулася маці, Таня пазнала яе знаёмы голас. Яна ледзь прагаварыла:

— І цябе, мамачка? Паміраць разам...

— Будзеш гаварыць?—грозна ляманатаваў немец над самым вухам Тані. — Зараз мы цябе прымусім гаварыць!

Немец падбег да маці і выстраліў у яе. Дым лёгкім струменьчыкам паплыў па пакоі. Маці пахіснулася і ўдарылася аб цагляную падлогу.

Таня хацела кінуцца да маці, рашуча паспрабавала ўзняцца, але вялікі боль кальнуў у сэрца. За плечы трымалі вартавыя салдаты. Таня не мела столькі сілы, каб хоць на хвіліну вырвацца з цэпкіх лап немцаў.

— Гады, падлюгі... Так, я партызанка! Страляйце, страляйце, каты. Нашы ў лясах. Нашы на зямлі, нашы на небе. Зямлі беларускай хопіць на ўсе магілы немцаў. Нядоўга...

Грымнуў стрэл і Таня ціха спаўзла ўніз. Абарваўся яе голас...

Толькі вочы Тані глядзелі, як жывыя. Вочы былі сінія, вялізныя, глыбокія, быццам яна забрала з сабой увесь нябесны колер свету.

Пройдзе час і на плошчы роднага горада Тані зноў будзе красавацца помнік яе бацьку-рэвалюцыянеру, а побач велічным манументам беларускі народ пабудуе помнік Тані—сваёй гераічнай дачцы.

Алесь АСТАПЕНКА.

Карма, Гомельская вобласць.

ЖАНЧЫНЫ ГЕРАІЧНАГА БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Совецкая патрыётка

Паліна Серпікава—токар. Гэта яе старая прафесія. Яшчэ да вайны на сваім такарным варштаце яна вытачвала розныя дэталі да паравозаў. Многія вучыліся ў яе. Калі патрабавалі абставіны, Паліна Іванаўна станавілася да свярлільнага варштата. Гэтай спецыяльнасцю яна таксама валодала ў дасканаласці. Яе—задорную, энергічную, рухавую—амаль заўсёды можна было бачыць у цэху.

— Цэх—гэта мой дом,—гаварыла яна.

Вайна патрабавала велізарнага напружання сіл, і Паліна Серпікава пачала даваць прадукцыі ў два разы больш. Многія мужчыны пайшлі ў армію. І тут дарэчы аказалася другая спецыяльнасць Паліны, якой яна авалодала да вайны.

Вораг набліжаўся да горада. Паўстала пытанне аб эвакуацыі абсталявання і рабочых. Разам з другімі пакінула свой родны горад і Паліна Іванаўна Серпікава...

І там, у глыбокім совецкім тыле, яна працягвае працаваць з вялікай энергіяй, сваёй працай дапамагае Чырвонай Арміі хутчэй прагнаць ворага за межы нашай Радзімы. Тут яна авалодала яшчэ адной спецыяльнасцю—бляшаніка. І калі два рабочыя гэтай спецыяльнасці былі мабілізаваны ў армію, яна адна замяніла іх.

...У зводках Совецкага Інформбюро з'явіўся Гомельскі напрамак. З якой радасцю і хваляваннем чакала Паліна Серпікава вызвалення свайго горада з лап крывавага ворага! І нарэшце доўгачаканы дзень настаў — Гомель наш, ён зноў совецкі!

— Ехаць туды, аднаўляць свой горад, сваё прадпрыемства —вось думка, якой яна жыла.

Хутка гэта мара стала сапраўднасцю — яна зноў на родным прадпрыемстве. Але толькі гэта не тое прадпрыемства, на якім яна працавала калісь. Гэта —руіны, папялішчы. Цяжка глядзець... Палінай валодае адно: вострае жаданне ўсё зрабіць, што толькі будзе ў сілах, каб залячыць раны свайго прадпрыемства, дапамагчы стаць яму на ногі...

З кожным днём прыбывалі новыя рабочыя. Тэмпамі ваеннага часу адраджаецца паравознае дэпо, дзе начальнікам тав. Гутараў. І сярод гэтых першых перадавых рабочых, энтузіястаў-аднавіцеляў — патрыётка, скромная беларуская жанчына Паліна Серпікава.

Зараз яна працуе бляшанікам. Робіць вёдры, маслёнкі, бідоны. Часта яе можна бачыць на выгрузцы вугалю і на іншай, здавалася-б, зусім нежаночай працы.

— Мы будзем працаваць і ўдзень і ўночы, але сваё прадпрыемства адродзім, — гаворыць яна.

І ў гэтых словах уся душа яе — гэтай скромнай, працавітай совецкай жанчыны.

І. САВІЦКАЯ.

Совецкія жанчыны на вызваленай беларускай зямлі паказваюць узоры самаадданай працы, прымаюць самы актыўны ўдзел у аднаўленні гаспадаркі роднай Беларусі.

На здымку: Совецкая патрыётка, брыгадзір першай франтавой брыгады сувязістаў імені Аляксандра Ісачанкі Таццяна Фядорына мантыруе тэлефонны камутатар (г. Гомель).

Фото Л. ПАПКОВІЧА.

У падполлі

Сваю падпольную дзейнасць я пачала напярэдадні 1-га мая 1942 года. Распаўсюджвала ў горадзе лістоўкі, дапамагала друкаваць іх, а крыху пазней на мяне быў ускладзены абавязак сувязнога-інфарматара. Я рэгулярна хадзіла ў партызанскі атрад, дастаўляла туды сабраныя падпольнай групай медыкаменты, весткі аб чыгуначным руху, аб перасоўванні войск ворага, месцазнаходжанні воінскіх часцей, складаў і іншых ваенных аб'ектаў, а з атрада прыносіла літаратуру, узрыўчатку і заданні для групы. У атрад прыводзіла людзей, якія хацелі змагацца супроць нямецка-фашысцкіх акупантаў.

Подлае здрадніцтва часова спыніла работу групы. Некаторых партызан, у тым ліку і майго бацьку, схапілі фашысты і закатавалі.

Але мы пайшлі ў суседні партызанскі атрад. Пайшла я разам са сваёю маці. Разам з ёю мы былі ў брыгаднай разведцы.

У жніўні 1943 года наша група перайшла на дыверсійныя работы ў тыле ворага. Па заданню камандавання атрада была перарвана сувязь паміж раённымі цэнтрамі і Гомелем, узарваны эшалон з жывой сілай, знішчаны паравоз і 11 вагонаў з салдатамі і афіцэрамі. У паравозным дэпо ўзарвалі тры такарныя варштаты, узарвалі тэлефонную станцыю, перарвалі сувязь паміж воінскімі часцямі.

Вельмі часта ўспамінаю я зараз аб сваіх загінуўшых таварышах. Перад маімі вачыма стаіць вобраз падпольшчыка Вані Жалезнякова — вясёлага, жыццерадаснага юнака, добрага, чулага друга і таварыша. Памятаю Пецю Сцепанцова—ціхага, сарамлівага, але астраумнага, кемлівага. Ніколі не забуду сваю падругу Зіну Баравікову, ніколі не сціхне боль страты свайго бацькі, які 24 гады свайго жыцця аддаў выхаванню совецкай дзетвары...

Жаданне адпомсціць за смерць бацькі і таварышоў, за разбурэнні, за пакуты ніколі не згасне! Гэта жаданне помсты гарыць у сэрцах усіх совецкіх дзяўчат, узнімае іх на самаадданую працу, на баявыя подвігі ў імя вызвалення сваёй бацькаўшчыны.

Ліля СЕМЯНОЎСКАЯ,
сакратар Чыгуначнага РК ЛКСМБ г. Гомеля.

Гаспадары зямлі

— Вясна ідзе! — узрушаным голасам праказала Маня. Яна папрavіла рамень на гімнасцёрцы і павярнулася да вакна, за якім раскінуліся палеткі роднага калгаса. У гарачых праменнях вясенняга сонца таялі апошнія плямiны снегу, люстранай вадой поўніліся разоры, чарнелі штаблі гною.

— Хутка і ў поле...

У голасе, у рухах гэтай дзяўчыны адчувалася ўзрушанасць, радасць чалавека, які зноў адчуў сябе гаспадаром сваёй зямлі, свайго лёсу. Нядаўна Чырвоная Армія вызваліла вёску ад нямецка-фашысцкіх акупантаў. За час свайго панавання і пры адступленні гітлераўскія нелюдзі спалілі 21 хату, знішчылі ўсе гаспадарчыя пабудовы арцелі, яны нанеслі калгасу страт на два мільёны рублёў.

Агнём і крывёю акупанты хацелі зламаць волю беларускіх калгаснікаў да барацьбы, іх нястрымнае імкненне да свабоднага жыцця. Але з гэтага нічога не выйшла. Яшчэ не развеяўся дым пажарышчаў на палях, а калгаснікі прыступілі да аднаўлення сваёй гаспадаркі. У гэту аднаўленчую працу ўключылася і Маня Мішко, якая толькі што прышла з партызанскага атрада. З усёй энергіяй яна ўзялася за адраджэнне роднага калгаса. Цяпер Маня Мішко брыгадзір паляводчай брыгады, калгасны важак.

Брыгада Мані заваявала першынство ў калгасе. На палі вывезена ўжо 150 вазоў гною, сабрана 2 цэнтнеры попелу і каля цэнтнера птушынага памёту. Наладжаны догляд коней. У сувязі з недахопам цягла ў брыгадзе прывучаюць кароў хадзіць у ярме. Паспяхова ідзе рамонт сельскагаспадарчага інвентара. Сабралі жалезны лом і адрамантавалі 8 плугоў, 15 боран, 6 калёс, акавалі 12 вагаў.

Брыгада мае стаханаўцаў, якія паказваюць узоры працы па аднаўленню гаспадаркі і ў падрыхтоўцы да сяўбы. Гэта маладыя калгаснікі Віктар, Насця і Анатоля Назаронкі, Міша і Насця Жаўняк і многія іншыя.

— З імі не прападзеш, усюды выручаць,—гаворыць Маня.

Цяпер яны дыхаюць поўнымі грудзьмі, вольна крочаць па сваёй вуліцы, па сваёй зямлі. Яна горда ўскідвае галаву і пранікнёным поглядам глядзіць у далячынь.

У гэту вясну зямля зноў зашуміць багатым ураджаем, зноў зацвітуць сады, у вёсцы вырасце школа, адбудуецца калгасны клуб. І гэта зробяць яны—вызваленыя людзі.

С. ШАРАМЕТ.
Калгас «КІМ», Хойніцкі раён.

Маці

Пісьмо было асабістае, адрасаванае Яўгену Панкову, капітану ваенна-марской службы. І хоць пісьмо было асабістае, яго рашылі прачытаць услух, на мітынгу перад усёй часцю. Яўген, як і ўсе чырвонафлотцы часці, слухаў гэта пісьмо, затаіўшы дыханне. У гэту ўрачыстую мінуту капітан Панкоў яскрава ўяўляў сваю сівую маці. Так, ён мог усім сэрцам ганарыцца ёю, як яна магла ганарыцца ім.

14 год таму назад, у 1920 годзе памёр яго бацька, стары чыгуначны машыніст Даніла Панкоў, і тады ўсе клопаты па выхаванню пяці дзяцей ляглі на плечы маці, Анны Іванаўны Панковай. Яна дала ім асвету, прывучыла да працы, выхавала ў іх пачуцці любві да Радзімы. Служэнне інтарэсам Радзімы—святая мэта кожнага свядомага жыцця. І гэтай ідэі яны засталіся вернымі, усе пяць яе дзяцей. Усе пяць, як адзін.

Старэйшы сын, прыгожы, мужны Пётр аддаў сваё жыццё за Радзіму. Атрымаўшы гэту страшную вестку, Анна Іванаўна ў першую хвіліну зусім не магла прачытаць паведамленне. Яна трымала яго перад сваімі вачыма, і ўсе радкі зліваліся ў адно.

Пётр... Няршынец... Колькі бяссонных начэй аддала яна яму. Цяпер усё гэта ўстала перад ёю. Слёзы душылі яе. Яна плакала доўга, і гора ўнялі слёзы, гарачыя слёзы маці. Потым, калі слёз не стала, яна села за стол і напісала пісьмо Яўгену, другому сыну.

— Жэня, родны мой!—пісала маці. — Вялікае гора ў нас: загінуў Пётр. Я павінна была табе напісаць пра гэта. Зараз я зноў на нашай роднай беларускай зямлі, у Гомелі, у горадзе, які такі мілы для нас. Тут кожны камень крычыць аб нянавісці да ворага, аб помсце. Ты мне дораг. Усім матчыным сэрцам люблю я цябе, але я ніколі не прызнаю сынатруса. Будзь-жа героем, мой слаўны хлопча. Бязлітасна помсці за брата, адпомсці за Гомель, за Беларусь».

Пісьмо маці чыталі на мітынгу маракоў, і хоць яно было адрасавана капітану Яўгену Данілавічу Панкову, кожны з прысутных прыняў да сэрца.

Апрача Яўгена, у Анны Іванаўны Панковай на фронце яшчэ двое: дачка Анна Данілаўна, малодшы лейтэнант, і дачка Лідзія Данілаўна, баец.

Маці і ім наслала свой наказ.

...Калі немцы набліжаліся да Гомеля, Анна Іванаўна Панкова разам з сваёй дзіцячай установай, якую яна ўзначальвала, эвакуіравалася ў совецкі тыл. Потым, калі Гомель зноў стаў свабодны, адной з першых яна вярнулася на радзіму і зноў нястомна ўзялася за сваю любімую працу.

На Палескай вуліцы, у маленькім драўляным асабняку шчабечуць вясёлыя дзіцячыя галасы. Тут знаходзяцца яслі для дзяцей чыгуначнікаў. Яшчэ нядаўна гэты будынак нічым не адрозніваўся ад тых, што стаяць побач поўразбураныя. Анна Іванаўна сама арганізавала рамонт дома, праявіла мацярынскія клопаты, каб лепш абсталяваць яслі.

Па ініцыятыве Анны Іванаўны Панковай у Гомелі пачаўся патрыятычны рух членаў сем'яў ваеннаслужачых па аднаўленню горада. Яслі на Палескай былі першай практычнай работай нястомных патрыётак. Па прыкладу Панковай гомельскія жанчыны пачалі арганізоўваць брыгады для аднаўлення разбураных будынкаў і вуліц роднага горада. Падхапілі ініцыятыву Панковай жонка начальніка станцыі Азарава, жонка чыгуначніка Раеўская, работніца вагоннага дэпо Караленка і другія. Вольны ад асноўнай работы час яны парашылі аддаваць аднаўленню горада.

...Годы пасрэбрылі галаву старой маці, але яны не зменшылі ў яе прагу да жыцця, да працы, да барацьбы. Выхаваўшы сваіх дзяцей вернымі патрыётамі Радзімы, Анна Іванаўна Панкова заўсёды служыла і цяпер служыць для іх жывым прыкладам.

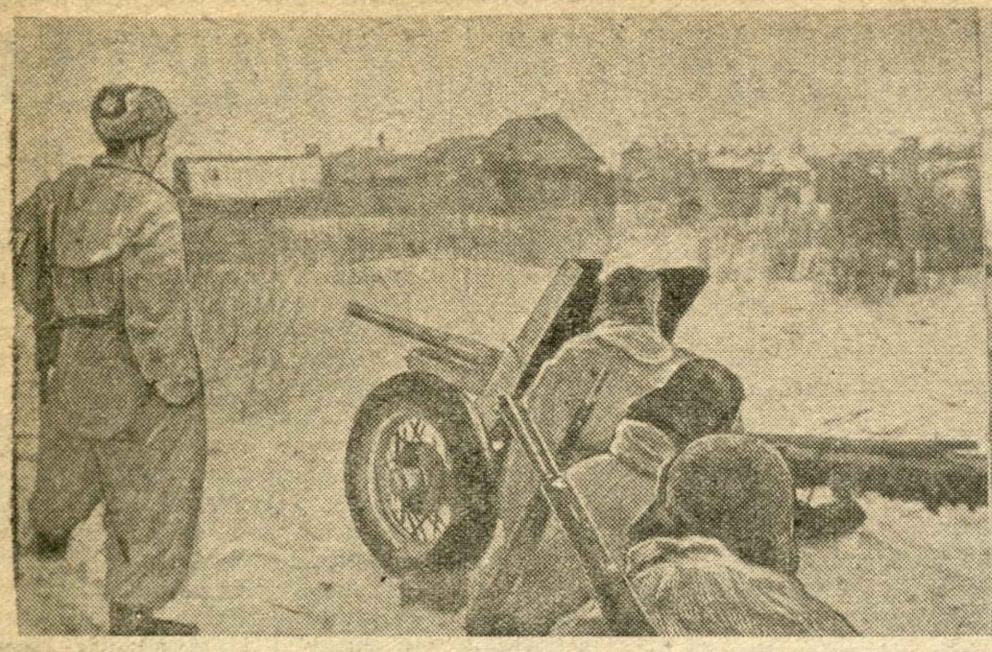
Ефім САДОЎСКІ.

ДАКЛАДЫ І ГУТАРКІ

Рэчыцкі райком КП(б)Б праводзіць сярод работніц і калгасніц раёна гутаркі і даклады аб Міжнародным Жаночым Дні — 8 сакавіка.

40 таварышоў з раённага партактыва выехалі ў калгасы і праводзяць сходы жанчын.

8 сакавіка ў Рэчыцы праводзіцца святочны вечар у клубе імені Калініна. Гурток мастацкай самадзейнасці калгаса імені Літвінава, Азярышчанскага сельсовета, падрыхтаваў да 8 сакавіка пастаноўку.

РАГАЧОЎЦЫ. 1. Разлік супроцьтанкавай гарматы старшага сержанта М. ВЕДЗЬМАШКІНА. У баі за горад Рагачоў разлік знішчыў дзве аўтамашыны з варожай пяхотай і дзве кулямётныя кропкі. 2. Гвардзейцы, якія вызначыліся ў баях за горад і ўдастоены ўрадавых ўзнагарод (злева направа): гвардыі радавы Б. БАРЫБЫШЫН, гвардыі малодшы лейтэнант Н. ПЕСЦЕРАЎ, гвардыі сержант М. КОШЖАНАЎ і гвардыі малодшы лейтэнант А. МАРОЗ.

Фото Н. Бодэ.

Медыцынскія ўстановы ў вызваленых раёнах Магілёўскай вобласці

У вызваленых раёнах Магілёўскай вобласці створаны аддзелы аховы здароўя і санітарныя арганізацыі. Працуюць 11 раённых бальніц і 12 сельскіх бальніц. Ва ўсіх раёнах ёсць раённыя амбулаторыі. Адкрыты тры дамы дзіцяці для сірот, бацькі якіх загінулі на фронце.

На вёсцы ў сучасны момант працуюць 36 урачэбных участкаў і 65 фельчарска-акушорскіх пунктаў.

Ва ўсіх раёнах разгортваюцца санітарна-эпідэмічныя станцыі. Адкрыты аптэкі. Лекава-прафілактычныя ўстановы забяспечваюцца неабходным медыцынскім і гаспадарчым абсталяваннем. Для гэтай мэты ўжо завезена каля 3 вагонаў рознай маёмасці: медыкаменты, дэзінфекцыйныя сродкі і іншыя.

Колькасць урачоў расце з кожным днём. Ужо маецца больш 80 урачоў і 500 чалавек сярэдняга медыцынскага персаналу.

Праводзіцца вельмі важная работа па аднаўленню разбураных лазняў, пабудове новых дэзінфекцыйных камер, а таксама па масаваму правядзенню прышчэпак. Да 1.600 грамадскіх санітарных інструктараў праводзяць падворны абход. Медработнікамі практыкуюцца санітарна - прафілактычныя лекцыі і гутаркі.

Прайшло толькі некалькі месяцаў з дня вызвалення раёнаў, а зроблена многа. Трэба адзначыць такіх урачоў, як Маёраў (Чэрыкаў), Марозава (Прапойск), Каласоўскі (Клімавічы), медыцынская сястра Батура (Чэрыкаў). Гэта сапраўдныя энтузіясты. Яны, не шкадуючы сіл і энергіі, працуюць на аднаўленні медыцынскіх устаноў.

Партыя і ўрад усклалі на нас, медработнікаў, надзвычай адказныя задачы, і мы зробім усё, каб найхутчэй і найлепш наладзіць справу аховы здароўя ў вызваленых раёнах Беларусі.

А. КАРАТКЕВІЧ,
загадчык Магілёўскага абласнога аддзела аховы здароўя.

У калгасе „Палеская праўда“

Вялікія страты нанеслі фашысцкія акупанты сялянам вёскі Уборкі, дзе да вайны быў адзін з перадавых калгасаў раёна — «Палеская праўда». З 98 сялянскіх двароў спалена 30, астатнія разбураны. Знішчаны ўсе грамадскія будынкі калгаса.

Адразу-ж пасля вызвалення вёскі Чырвонай Арміяй тут, на пустыры, быў адноўлены калгас пад ранейшай назвай. За гэты час сіламі калгаснікаў адноўлены свіран, у які ссыпана насенне. Цяпер у калгасе ідзе ачыстка насеўнага матэрыялу. Нехапае насеннай бульбы, і калгаснікі папаўняюць нястачу зрэзанымі вярхушкамі харчовых клубняў. Загатоўка вярхушак ідзе ў кожным двары калгасніка.

У калгасе пабудавана кузня, у якой каваль Яўмен Жыхараў адрамантаваў увесь сельскагаспадарчы інвентар, у тым ліку і калёсы. Калгасны каваль аказвае цяпер дапамогу суседнім калгасам у хутчэйшым рамонце інвентара.

Д. ШВЕЦ,
участковы ветфельчар.

ЛОЕЎСКІ РАЁН.

Коні для адноўленых калгасаў

Да веснавой сяўбы ў калгасы Гомельскай вобласці, у якіх акупанты забралі рабочую жывёлу, завозяцца коні. Першая партыя ў 200 рабочых коней будзе завезена з Чувашскай АССР. Калгасы Лоеўскага, Карманскага і раду іншых раёнаў вобласці пасылаюць за коньмі сваіх прадстаўнікоў.

Завозяцца жарабкі-вытворнікі. Першыя 12 жарабкоў у бліжэйшыя дні будуць завезены з калгасаў Іванаўскай вобласці. Адкрываюцца пункты штучнага абсемянення жывёлы.

Нарада па беларускай мове

На гэтых днях метадычны аддзел Наркамата асветы БССР правёў нараду настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры школ горада Гомеля.

На нарадзе быў абмеркаваны праект праграмы па беларускай літаратуры на 1944—1945 год. Настаўнікі зрабілі рад важных заўваг і прапаноў.

Пасля абмеркавання праграм нарада заслухала даклад А. Александровіч на тэму: «Беларуская літаратура ў годы Айчыннай вайны».

Начальнік метадычнага сектара Наркомасветы БССР тав. Баршчэўская падкрэсліла тую вялікую ролю, якую павінны адыграць настаўнікі беларускай мовы і літаратуры ў справе ўзняцця культуры і чыстаты роднай мовы не толькі на ўроках беларускай мове, але і ва ўсёй навучальнай і пазашкольнай працы школы.

Г. СІНІЦКАЯ.

СУСТРЭЧА З ФРАНТАВІКОМ

Звыш 200 калгаснікаў Студзянецкага сельсовета, Касцюковіцкага раёна, прысутнічалі на сустрэчы са сваім земляком-франтавіком тав. Шаўцовым.

Тав. Шаўцоў быў у партызанскім атрадзе, а потым уліўся ў рады Чырвонай Арміі. Ён упарта змагаўся з нямецкімі акупантамі і быў узнагароджаны ордэнам Славы. Ён расказаў калгаснікам, як партызаны і франтавікі б'юць немцаў.

Калгаснікі ў сваіх выступленнях далі слова працаваць яшчэ лепш, узмацніць сваю дапамогу Чырвонай Арміі.

САБРАЛІ 20 ТОН ПОПЕЛУ

КРЫЧАЎ. **(Наш кар.).** Калгасы Касцюшкаўскага сельсовета сабралі ўжо больш 20 тон попелу. Калгас «Комунар» сабраў 10 тон попелу, «Свабода»—5, імені Карла Маркса—3, імені Леніна—2 тоны. Збор попелу і іншых мясцовых угнаенняў працягваецца.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

ЗАМЕЖНЫ ДРУК АБ СОВЕЦКА-ФІНСКІХ АДНОСІНАХ

ЛОНДАН, 6 сакавіка. (ТАСС). Газета «Стар» у рэдакцыйным артыкуле піша, што СССР праяўляе найвялікшую цярплівасць і міласцівасць у сваіх зносінах з упартымі фінамі. Газета ўказвае, што тактыка адцягвання, якую праводзяць фіны, дае немцам неацанімыя магчымасці. Газета працягвае: «Умовы, прапанаваныя рускімі фінам, больш вялікадушныя, чым фінскі ўрад меў права чакаць. Адказ фінскага ўрада, як бачна, заключаецца ў тым, каб адцягнуць час з тым, каб нацысты змаглі прыняць меры да выратавання сямі каштоўных дывізій. Пры падобных абставінах нядзіўна будзе, калі Сталін зойме рашучую пазіцыю».

ЗАЯВА РУЗВЕЛЬТА АБ ІТАЛЬЯНСКІМ ФЛОЦЕ

ВАШЫНГТОН. (ТАСС). У гутарцы з прадстаўнікамі друку Рузвельт заявіў, што перагаворы аб перадачы Совецкаму Саюзу каля трэцяй часткі італьянскага флота, які здаўся, напалову ўжо закончаны.

Рузвельт указаў, што Сталін праз Грамыка прасіў перадаць Совецкаму Саюзу гэтыя або роўпазначныя ім судны. Па словах прэзідэнта, Злучаныя Штаты і Англія ўжо выкарыстоўваюць частку італьянскага флота. Пасля таго, як Італія капітулявала перад Злучанымі Штатамі, Англіяй і Совецкім Саюзам, сказаў Рузвельт, было прызнана мэтазгодным размеркаваць паміж гэтымі краінамі італьянскі флот з тым, каб кожная з гэтых краін атрымала прыкладна па адной трэцяй часткі.

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ САЮЗНІКАЎ

ЛОНДАН, 7 сакавіка. (ТАСС). Як афіцыйна паведамляецца, 6 сакавіка каля 300 бамбардыроўшчыкаў «Мэрадэр» у суправаджэнні знішчальнікаў зрабілі налёт на чыгуначныя склады паблізу бельгійскай граніцы, аэрадромы ў 35 мілях на поўнач ад Парыжа і ваенныя аб'екты на ўзбярэжжы Па-дэ-Кале. Адзначаны пападанні бомбаў у чыгуначныя саставы, дэпо і іншыя памяшканні, дзе ўзніклі вялікія пажары.

Як цяпер высветлілася, у часе налёту на Берлін днём 6 сакавіка было знішчана 176 германскіх самалётаў. Амерыканская авіяцыя страціла 79 машын.

У ноч на 7 сакавіка англійскія цяжкія бамбардыроўшчыкі зрабілі вельмі жорсткі налёт на чыгуначныя аб'екты ў Трап (у 24 кілометрах на паўднёвы захад ад Парыжа).

РАССТРЭЛ ТРОХ ГЕРМАНСКІХ ГЕНЕРАЛАЎ

СТАКГОЛЬМ, 3 сакавіка. (ТАСС). Газета «Маргонтыднінген» паведамляе з Берна:

«Па загаду Гітлера расстраляны тры нямецкія генералы авіяцыі: генерал-маёр Рудзігер фон Халін, генерал-маёр Фельк і генерал-лейтэнант Фукс. У якасці прычыны ўказваюць трусасць перад ворагам. Генералам было даручана ў час аперацыі Невеля весці бой, не лічачыся са стратамі сваіх сіл, хоць надзей на поспех не было. Гавораць, што генералы хісталіся, за што і былі аддадзены ваенна-палявому суду».

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 7 сакавіка. (ТАСС). Як афіцыйна паведамляецца, у раёне плацдарма і на асноўным фронце амерыканскай 5-й арміі адбываліся дзеянні разведчых часцей. Перадаюць аб моцных баях у Касіно. Індыйскія часці англійскай 8-й арміі адбілі дзве атакі, прадпрынятыя невялікімі сіламі праціўніка, і нанеслі яму страты.

Авіяцыя саюзнікаў зрабіла налёт на варожыя ваенныя аб'екты ў Італіі, а таксама атакавала судны праціўніка ля ўзбярэжжа Далмацыі і варожыя камунікацыі ў Югаславіі.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўская, 10.